

СВЕТСКИ ДЕН НА ОРАЛНОТО ЗДРАВЈЕ

Светскиот ден на оралното здравје е иницијатива на СДИ (Светската стоматолошка федерација), организација која го обединува светот на стоматологијата со цел да се постигне оптимално орално здравје за секого.

За кого е наменет Светскиот ден на оралното здравје?

- поединци да превземат лична акција
- училиштата и младинските групи да спроведуваат активности за учење на оралното здравје
- професионалците за орално здравје и пошироката здравствена заедница да ја едуцираат популацијата на која им служат
- владите и креаторите на политики да се залагаат за подобро орално здравје за сите.

Зошто е важен Светскиот ден на оралното здравје?

Оралните болести се главна здравствена грижа за многу земји и негативно влијаат на луѓето во текот на нивниот живот. Оралните болести доведуваат до болка и непријатност, социјална изолација и губење на самодовербата, а често се поврзуваат и со други сериозни здравствени проблеми. А, сепак нема причина за страдање: повеќето орални здравствени состојби може да се спречат и може да се лекуваат во раните фази.

Која е целта на оралното здравје?

Светскиот ден на оралното здравје има за цел да ги поттикне луѓето со знаење, алатки и доверба за да обезбедат добро орално здравје.

На 20 март секоја година, бараме од светот да се обедини за да помогне во намалување на товарот на оралните болести, кои ги погодуваат поединците, здравствените системи и економиите насекаде. Земјите – членки се согласија да усвојат глобална стратегија за оралното здравје, која ќе го информира развојот на нов глобален акционен план, вклучувајќи рамка за следење на напредокот со целите што треба да се постигнат до 2030 година. Оралните болести се меѓу најчестите незаразни болести во светот. Иако, во голема мера може да се спречи, се проценува дека има повеќе од 3,5 милијарда случаи на орални болести и други орални состојби на глобално ниво од 2019 година. Оралното здравје варира во текот на животот од детскиот период до староста, составен дел е на општото здравје, и ги поддржува поединците да учествуваат во општеството и остварување на нивниот потенцијал.

Глобалната стратегија ја поставува храбрата визија за универзално здравствено покривање (УХЦ) за оралното здравје, кое ќе ги достигне сите поединци и заедници до 2030 година. Ова им овозможува на луѓето да уживаат во највисоката достижна состојба на оралното здравје и да живеат здрав и продуктивен живот, вклучително и со социјалните и комерцијални детерминанти и фактори на ризик на орални болести и состојби. „Оралното здравје е основно право. Загрижувачки е што и покрај оптоварувањето на милијарда луѓе ширум светот, многу орални болести кои би можеле да се спречат или третираат со едноставни и ефективни интервенции, луѓето продолжуваат да доживуваат болка и страдање, со финансиски притисоци врз семејствата и заедниците. Влијанието на лошото орално здравје ширум светот е огромно и итно е потребна акција сите да имаат корист, млади, стари, во текот на целиот живот“, рече д-р Бенте Микелсен, директор за незаразни болести, Светска здравствена организација.

Изготвил: Магдалена Јованова, Дип. педагог, Одделение за социјална медицина
Март 2023 година

Извор: <https://www.worldoralhealthday.org/about>

<https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/landmark-global-strategy-on-oral-health-adopted-at-world-health-assembly-75>

Photo: <https://lanedds.com/world-oral-health-day/>